

10.3.9 (Blinde) vink, mus, mees: allemaal vlees.

We hebben in het Westen de neiging alle dieren en diertjes meer en meer als lieve knuffels te zien. Daar is niks mis mee. Maar hongerige mensen, waar ook ter wereld, zien dat wel anders.

Al eeuwenlang geldt het motto: wie het kleine niet eert, is het grote niet weerd.

De **vink** (of botvink) (Fringilla coelebs), is een zangvogeltje van ca. 15 cm, 20 gram zwaar (of licht) met een rode borst, blauwe nek en kruin, zwart voorhoofd, en een dubbele witte vleugelband. Het is een zaadeter die, zoals ongeveer alle zangvogels, zijn jongen vooral met rupsen (en insecten) voedt.

In de 17e eeuw ontstonden vinkenzettingen. In de 18e en 19e eeuw werden voor deze zangwedstrijden de oogleden van de vink aan elkaar geschroeid. (Dit zou omkeerbaar geweest zijn?) Men ging er van uit dat 'blinde vinken' mooier zongen.

Rond de eeuwwisseling verdween het gebruik. Gelukkig.

Vanaf 1915 werd gespeeld met ziende vinken in verblinde kooien. Na 1920 waren enkel gewone kooien toegestaan.

Ongeveer honderd jaar geleden aten rijke mensen vinken als een lekkernij. Jacht en visvangst waren een adellijk voorrecht. Voor de arme mensen waren deze delicatessen veel te duur. Ze maakten vinkjes van kalfsvlees en noemden ze blinde vinken. De benaming kennen we enkel nog van als een soort gehaktrol met een lapje vlees rond. Als er spek rond zit, wordt het slavink genoemd.

'De bekwame Keukenmeid, Nieuw Burger Kookboek' (bewerkt door Johanna Rijneman, 1909) weet:

'Serveer je vink, dan heb je er tien per persoon nodig.'

♣ Doodgaan: er klopt iets niet. Eric Van Der Steen

Hoogvliegers. Als kleine zangvogels zoals de karekiet bij de trek ook overdag vliegen om de Middellandse Zee of de Sahara over te steken, klimmen ze daarbij tot 5-6km hoogte (Lund University). Mogelijk voor een beter zicht, of om een betere afkoeling te hebben.

♣ Als je enkel een hamer hebt, zie je ieder probleem als een spijker. Abraham Maslow

♣ Beschrijf jezelf eens in 3 woorden? Lui.

Ook **mussen** (📖 Passeridae) zijn een familie (met 49 soorten) in de orde der zangvogels. De huismus (📖 Passer Domesticus) is een cultuurvolger van 14 tot 16 cm lang, maximaal 30 gram zwaar. Ze heeft een grijze kruin en oogstreepjes.

Mussen vind je vooral waar kippen zijn. Misschien zijn ze minder cultuurvolger, en meer kippenvolger. Allicht omdat ze er een graantje van meepikken? Ik heb trouwens ook al frituurvolgers gespot...

De Griekse schrijver Altimeters vertelt dat veel mensen de mussen aan de muren van hun huis lieten nestelen en eten gaven. Later werden de jongen uit het nest gehaald om ze met smaak te verorberen.

In Engeland werd hiertoe de mussenpot 📖 waarschijnlijk door Hollanders ingevoerd. (👉 Zie Lijsterpot) De Engelsman Thomas Randolf, overleden in 1615, schreef dat zijn geliefde borsten had als mussenpotten.

Dit moet allicht duidelijk maken hoe ze er uit zagen. De mussenpotten. Of de borsten.

In ieder geval waren ze toen in gebruik. De mussenpotten. Enfin...

Figuur 81

Spreeuwenpot

Niet dat mussen nu niet meer gegeten worden hoor.

Uit Vogels, 1998-6

Er is definitief recht gesproken in de zaak van de 1.236.000 diepgevroren Chinese Ringmussen. Bijna twee jaar geleden werden de vogeltjes ontdekt in een container in de haven van Antwerpen. De mussen waren bestemd voor de consumptie en zouden naar Italië worden doorgevoerd. De Nederlandse wildhandelaar die de vogels exporteerde werd vorig jaar juni vrijgesproken omdat de mussen in China en Italië niet beschermd zijn. De Vogelbescherming Vlaanderen en de officier van justitie tekenden echter beroep aan. In hoger beroep kreeg de verdachte een boete van 20.000 Belgische frank (1.100 gulden) voor het illegaal in België importeren van de Ringmussen. Import is in strijd met de Vlaamse en Europese wetgeving. De diepgevroren vogels, met een waarde van 180.000 gulden, werden verbeurdverklaard en zullen worden vernietigd.

♫ Kwartel: 19,25cm. Erno Sourbron

Volwassen koolmezen (📖 Parus major) zijn circa 14 centimeter groot, hebben een spanwijdte van 22,5 tot 25,5 centimeter en een gewicht van ongeveer 20 gram. De koolmees heeft een zwarte kruin, witte wangvlekken, een gele borst en daarop overlangs een zwarte band.

Zwarte mees, pimpelmees,... horen bij dezelfde familie. Mezen zien UV licht. En eten massa's insecten: rupsen, bladluizen...

Voor 12 stuks.

De pan voorbereiden op een laag vuur met knoflook, laurier, peper, olijfolie. Op een hoog vuur 'twee schijven buik' (spek) in stukjes bruinbakken. Het vlees en de helft van het vocht er uit halen. **Zwaluwen** 📖 niet te snel rondom bruinbakken. Spek terug 5 minuten er bij. Drie fijngesneden uien, zout, wat olie en wat water er bij doen. Op een laag vuur met deksel laten sudderen.

Als de uien gaan kleuren een flinke scheut armagnac erbij doen, en nog 5 minuten laten pruttelen.

Vogels werden gevangen met netten, lokvogels in kooitjes bij vallen 📖 en fuiken, lijmstokken.

Vroeger ving en we vaak vogels, vooral mussen, merels, spreeuwen, met een omgekeerde assenzeef. Wat graan er onder. Aan een kant een stokje er onder. Daaraan een lang touw, en dan in dekking rustig afwachten. Ook duiven trappen er in.

♪ *Beter één vogel in de hand dan geen hand. Urbanus*
♪ *'Denk je dat de nieuwe meid van grasparkieten houdt?'*
'O, ja. Ze zegt dat ze alles lust.'

Vogelnestje: dure delicatess

De Aziatische gierzwaluw of eetbaar-nestsalangaan (*Aerodramus fuciphagus*) maakt een spinnenwebachtig nest met 95% speeksel. Andere soorten gebruiken meer takjes, veertjes of modder zodat ze culinair ongeschikt zijn. De nestjes worden geogst als de jongen na 45 dagen zijn uitgevlogen. Ze keren nooit terug naar hetzelfde nest. Alle verontreinigingen worden uit de geogste nestjes geplukt. Daarna worden ze gewassen en gedroogd. Ze bevatten veel eiwitten en mineralen.

Zwaluwnesten zijn schaars en moeilijk te reinigen, en daardoor een duur statussymbool. Een kommetje vogelnestjessoep 📖 kost in Maleisië ongeveer 60 ringgit, zo'n 15 euro (2012). Een groothandelaar in China betaalt voor een kilo schoongemaakte nestjes 7.300 euro. Natuurlijke nesten uit grotten zijn nog duurder. Tegenwoordig worden ze op geklimatiseerde zwaluwzolders in Maleisië, Java... gekweekt. Er zijn nu al meer dan 4.200 vogelnestboerderijen in Vietnam, en de industrie groeit!